

Nr 108.

Av herr **Karlsson, Gottfrid**, och herr **Johansson, August**, *angående viss ändring i förordningen den 2 juni 1922 om automobils katt.*

Bibehållandet av den jordbrukande befolkningen inom vårt land vid jorden utgör ett allmänt intresse, vars främjande bör utgöra föremål för statsmakternas synnerliga uppmärksamhet. Känt är, att en avsevärd del av denna befolkning i närvarande stund lever under ett mycket stort betryck. Flertalet jordbrukare, som under dyrtiden, innefattande de sista tretton åren, ingått avtal om förvärvande av ägande- eller besittningsrätt till jord å landet, kämpa med stora ekonomiska svårigheter, där de ej redan dukat under. Arbetslönerna äro mer än fördubblade mot förut och torde icke kunna under nuvarande allmänna prisläge minskas för fasta arbetare, som äro familjeförsörjare. Därav följer, att bonden, som förut haft råd att hålla två eller flera drängar, måste reducera dessas antal, varigenom jordens ändamålsenliga brukande eftersättes. Den största sparsamhet på alla områden måste iakttagas. Och ändock äro bekymren överhängande, om det skall lyckas att, förutom levnadsomkostnader, bestrida betalningen av skuldräntor och de högre skatterna till stat och kommun.

Det bör därför ligga i statsmakternas intresse att i möjligaste mån och med alla till buds stående medel bringa lättnad i det tryck, varunder den jordbrukande befolkningen lever.

Utvecklingen har efterhand medfört, att, då det gäller beredande av nödig driftsinkomst, jordbrukaren blivit alltmera hänvisad till ladugårdens avkastning. De löpande utgifterna måste bestridas genom såvitt möjligt jämnt flytande inkomst genom försäljning av mjölk och andra ladugårdens produkter. Detta gäller både stora och små jordbruk, men i all synnerhet de senare. Småbrukaren måste förlägga tyngdpunkten till ladugården och låta det egentliga jordbruket tjäna produktionen av trädgårds- och ladugårdsprodukter, och i regel finner han sig bäst lönad genom mjölkens omedelbara försäljning.

Härvid är emellertid ett oeftergivligt villkor, att avståndet till närmaste mejeri eller annan avsättningsplats icke är för stort eller att det kan genom moderna kommunikationsmedel förkortas. I detta syfte hava i allt större utsträckning lastautomobiler av lättare typ kommit till användning. Innehavaren av ett större jordbruk kan skaffa sig egen bil. Småbrukarna äro hänvisade att antingen ortsvis slå sig ihop om inköp av en lastbil eller ock var för

sig göra upp med någon bilägare att mot avgift avhämta och till bestämmelseorten transporterera mjölken och andra produkter. I båda fallen är av vikt att kostnaderna för transporten icke bliva för höga.

Underlättandet av jordbrukets avsättningsmöjligheter i nu berörda hänseende likasom ock av möjligheterna till billig hemtransport av för jordbruket erforderliga varor, såsom gödnings- och foderämnen, mejeriavfall, vassla m. m. är ett nationalekonomiskt önskemål, som det ligger i statsmakternas intresse att främja.

Omkostnaderna för en lastautomobils underhåll och drift äro emellertid ganska avsevärda särskilt med hänsyn till de dyrbara gummiringarna, å vilka dessutom särskild skatt utgår. Ringunderhållet för en bil av lättare typ torde icke understiga ett belopp av 200 kronor årligen, och även övriga drifts- och underhållskostnader uppgå till betydande belopp särskilt med hänsyn till det starka slitaget, för vilket automobilen är utsatt. Härtill kommer, att ägaren är skyldig att för automobil erlägga årlig skatt, som för automobil av sådan beskaffenhet, varom ovan omförmäles, för närvarande utgår med tio kronor för varje påbörjat tal av etthundra kilogram av automobilens tjänstevikt, minskad med fyrahundra kilogram, dock minst med sjuttiofem kronor. Tager man dessutom hänsyn till att automobil, som användes i yrkesmässig trafik, måste årligen undergå besiktning, vars verkställande och registrering medför en årlig kostnad av tjugu kronor, så lär det icke förvåna, att den ifrågavarande biltrafiken särskilt för småbrukare och andra mindre jordbrukare ställer sig så dyr, att den icke kan med fördel hållas i gång.

Ävägbringande av lättnad i berörda hänseende synes därför ofrånkomligt, och enklast lärer dylik lättnad kunna beredas genom att hithörande automobiler, vilka äro redskap för ett jordbruks rationella skötsel, undantagas från automobilskatt.

Ett dylikt undantagande lärer ej kunna anses innebära något ur skattesynpunkt irrationellt. Automobilskatten torde uppbäras av två huvudsakliga motiv, lyxbeskattningen och vägslitaget. Om det förra kan ju här ej vara tal, och i det senare avseendet erinras, att lastbilar av sådan typ, som här är i fråga, icke kunna beräknas slita vägarna mera än de lastfordon med hästskjuts, som eljest skulle komma till användning.

På grund av vad ovan anförts, får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen om automobilskatt den 2 juni 1922, att ägare av lastautomobil som lastar högst 1 ton, vilken användes uteslutande för transport av ladugårds- och andra lantbruksprodukter eller för jordbruket avsedda varor, skola efter anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshavande vara befriade från erläggande av automobilskatt för sådan automobil.

Stockholm den 16 januari 1928.

Gottfr. Karlsson.

August. W. Johansson.